

Supporting the Public Services Sector
for Establishing and Promoting EWCs

Co-funded by
the European Union

STVARANJE EVROPSKIH RADNIČKIH

SAVETA U DIREKTIVI 2009/38/EC:

Ka boljem učešću radnika u kompaniji

MINI PRIRUČNIK 1

Supporting the Public Services Sector for
Establishing and Promoting EWCs

Predstavljamo ovaj **Mini priručnik** o „Stvaranju evropskih radničkih saveta u Direktivi 2009/38: ka boljem učešću radnika u kompaniji” (koji je dopunjen drugim priručnikom o „stvaranju transnacionalnog sistema informisanja za radnike u kompaniji u sektoru javnih usluga“), razvijen u okviru Projekta podrške sektoru javnih usluga za uspostavljanje i promociju ERS, sa ciljem da se uključenim akterima pruži agilan, koristan i razumljiv alat za one koji su već deo sveta ERS, kao i za one koji još nisu imali tu priliku.

Metodologija korišćena u njegovoj pripremi, sa jednostavnim pitanjima i odgovorima o osnovnim sadržajima koji se odnose na ERS, smatramo odgovarajućom za korišćenje „na terenu“, pomažući kako predstavnicima sindikata tako i predstavnicima poslodavaca, u procedurama i zadacima uspostavljanja i upravljanja Evropskim radničkim savetom.

Stvaranje Evropskih radničkih saveta u Direktivi 2009/38: ka boljem učešću radnika u kompaniji

Evropska unija podržava i dopunjuje delovanje država članica u pogledu učešća radnika, putem sistema informisanja i konsultacija radnika, sa ciljem postizanja temeljnih aspekata evropske socijalne politike kao što su: poboljšanje uslova života i rada, adekvatna socijalna zaštita, visok i trajan nivo zaposlenosti i borba protiv isključenosti.

Koja regulativa reguliše osnivanje ERS?

Primena prava na informacije i konsultacije za radnike nalazi se u Evropskim radničkim savetima (ERS), koji su osnovani Direktivom 2009/38/EC o osnivanju Evropskog radničkog saveta ili uvođenju postupaka informisanja i konsultacija koji obuhvata kompanije ili grupe kompanija na nivou zajednice, čime je izmenjena i ukinuta prethodna Direktiva 94/45/EC, kojom se regulisalo ovo transnacionalno učešće.

Koji je cilj Direktive 2009/38?

Garantovati pravo na informacije i konsultacije o transnacionalnim pitanjima za zaposlene u kompanijama ili grupama kompanija na evropskom nivou (sa najmanje hiljadu zaposlenih) kroz dve akcije: osnivanje Evropskog radničkog saveta ili alternativne procedure za informisanje i konsultacije radnika.

Šta je ERS?

To je komisija osnovana za implementaciju sistema informisanja i konsultacija sa radnicima.

Šta se podrazumeva pod informacijama i konsultacijama?

Informacija je „prenošenje podataka od strane poslodavca predstavnicima radnika kako bi oni bili svesni teme o kojoj se raspravlja i ocenili njen uticaj”, dok je konsultacija „dijalog između centralnog menadžmenta i predstavnika radnika gde oni mogu da izraze svoje mišljenje“.

Čemu služi ERS?

Glavni zadatak ERS je informisanost i konsultovanost o transnacionalnim projektima.

Ko može da osniva Evropske radničke savete?

S jedne strane, kompanije na nivou zajednice, koje imaju radne centre u različitim državama članicama Evropske unije ili u zemljama Evropskog ekonomskog prostora i koje zapošljavaju najmanje 1.000 radnika u toj grupi i koje, u najmanje dve različite države članice, zapošljavaju 150 ili više radnika u svakoj od njih. I, s druge strane, grupe kompanija na nivou zajednice koje zapošljavaju 1.000 ili više radnika u svim državama članicama, koje uključuju najmanje dve grupe kompanija u različitim državama članicama i u kojima najmanje jedna kompanija iz grupe zapošljava 150 ili više radnika u jednoj državi članici i najmanje jedna druga kompanija iz grupe zapošljava 150 ili više radnika u drugoj državi članici.

Ko može pokrenuti postupak za osnivanje ERS?

Odgovornost, u svakom slučaju, pada na centralno rukovodstvo, na vlastitu inicijativu ili na pisani zahtev najmanje 100 radnika ili njihovih predstavnika koji pripadaju najmanje dvema radnim centrima kompanije ili grupe koja se nalazi u različitim državama članicama.

Nakon što je zahtev primljen, centralno rukovodstvo će kontaktirati svoje rukovodstvo u državama članicama kako bi uspostavilo komisiju za pregovore Saveta, odnosno proceduru za obaveštavanje i savetovanje radnika.

Ko su akteri u ERS?

S jedne strane, predstavnici radnika predviđeni nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksama i, s druge strane, centralno rukovodstvo kompanije na nivou zajednice ili kompanije koja vrši kontrolu, u slučaju grupe kompanija na nivou zajednice.

Šta je komisija za pregovore?

Komisija za pregovore je grupa osnovana sa ciljem da pregovara sa centralnim rukovodstvom o osnivanju Evropskog radničkog saveta ili o proceduri za informisanje i konsultovanje radnika.

Kakva je procedura za održavanje sastanaka komisije za pregovore?

Na komisije za pregovore je da, zajedno sa centralnim rukovodstvom, pisanim sporazumom utvrdi obim, sastav, ovlašćenja i trajanje mandata ERS ili modalitete primene procedure informisanja i konsultacija.

Kako se realizuje sklapanje sporazuma u ERS pregovorima?

Može se odlučiti u pisanoj formi o uspostavljanju jedne ili više procedura informisanja i konsultacija umesto stvaranja ERS, utvrđujući modalitete u skladu sa kojima će se održavati sastanci između ERS i centralnog rukovodstva.

Komisija za pregovore može, većinom od najmanje dve trećine glasova, odlučiti da ne započne pregovore ili da otkáže pregovore koji su u toku, čime se sporazum finalizuje.

Koji je sastav ERS?

Članovi se biraju i imenuju proporcionalno broju radnika zaposlenih u svakoj državi članici od strane kompanije ili grupe kompanija na nivou zajednice, tako da svaka država ima 1 člana na svakih 10% ili deo broja radnika zaposlenih u svim državama članicama . Ako ERS ima više od 12 članova, bira se ograničena komisija od 3 člana, koja će biti zadužena za primanje informacija i prisustvovanje sastancima.

Kako se biraju članovi ERS?

Način izbora ili imenovanja ovih predstavnika će utvrditi svaka država za svoju teritoriju, garantujući svog predstavnika, čak i ako ga nema u kompaniji.

Koje garancije imaju članovi ERS za razvoj svojih funkcija?

Imaju sva neophodna sredstva da kolektivno zastupaju interese radnika, imaju pravo da informišu predstavnike radnika u ustanovama ili kompanijama, dobiće odgovarajuću obuku (po osnovu plaćenog odsustva) za obavljanje svojih funkcija i biće im pružena zaštita i garancije slične onima predviđenim njihovim nacionalnim zakonodavstvom.

Koja ovlašćenja ima ERS?

Da budu informisani i konsultovani po onim pitanjima koja utiču na kompaniju u celini, da održe najmanje jedan godišnji sastanak sa centralnim rukovodstvom i da budu obavješteni, uz neophodnu prethodnu najavu, kako bi mogli dati mišljenje o izuzetnim okolnostima koje značajno utiču na interese radnika, posebno u slučajevima premeštanja kompanija, zatvaranja poslovnih centara ili kompanija ili kolektivnih otkaza.

Kada i kako se informacije dostavljaju ERS?

Informisanje i konsultovanje radnika će se obaviti u odgovarajuće vreme, kako bi se mogla održati rasprava na tu temu. Informacije koje daje poslodavac moraju da omoguće predstavnicima radnika da upoznaju situaciju i pripreme odgovor (faza konsultacija) o postavljenom pitanju.

Ovi postupci se sprovode na relevantnom nivou upravljanja i zastupanja, u zavisnosti od teme o kojoj se raspravlja i isključivo o temama transnacionalnog opsega, zahtevajući od centralnog rukovodstva da informiše i konsultuje predstavnike radnika o novostima u kompaniji i o svim relevantnim odlukama koje bi na njih mogle uticati, pružajući informacije koje omogućavaju pokretanje pregovora u okviru ERS.

Koju vrstu informacija treba da pruži centralno rukovodstvo?

Konkretno, u vezi sa: strukturom, ekonomskom i finansijskom situacijom, verovatnim razvojem aktivnosti, proizvodnjom i prodajom kompanije ili grupe kompanija na nivou zajednice.

A posebno u vezi sa: stanjem i verovatnim razvojem zapošljavanja, investicijama, bitnim promenama koje utiču na organizaciju, uvođenjem novih metoda rada ili novih metoda proizvodnje, premeštanjima proizvodnje, spajanjem, smanjenjem veličine ili zatvaranjem kompanija, ustanova ili bitnih delova istih i kolektivnim otpuštanjima.

- THIS COPY IS FREE-

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.”

**Supporting the Public Services Sector
for Establishing and Promoting EWCs**

**Co-funded by
the European Union**